

[CONSTANTIJN HUYGENS] (DEN HAAG)
AAN COENRAAD RUYSCH [ROME]
28 MAART 1675
6969

Samenvatting: Huygens verzoekt Ruysch in Rome naar de verblijfplaats van Anna Bergerotti te informeren en, indien hij deze vindt, haar zijn groeten over te brengen. Dat laatste verzoek doet hij Ruysch ook betreffende diens bezoek aan de koningin van Zweden.

Over een antwoord van Ruysch is niets bekend.

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLIX, dl. 3, pp. 655-656: afschrift (apograaf).

Vroegere uitgaven: Jonckbloet 1882, nr. LXXVII, p. 67: onvolledig (<Le séjour que ... à vostre départ>).
— Worp 6, nr. 6969, p. 361: samenvatting.

Namen: Anna Bergerotti; moeder van Anna Bergerotti; Christina van Zweden; Lodewijk XIV.

Plaats: Rome.

Glossarium: musicien (musicus).

Transcriptie

¹Monsieur Ruysch.

À La Haye, ce 28e Mars 1675.

Monsieur,

Nous apprenons tous avec joye les heureux succès de vos pérégrinations, et jugeons, de la manière que vous vous y prenez, que vous n'en reviendrez pas que avec beaucoup de conquête des belles choses, qu'un esprit curieux et résolu, comme la vostre, à moyen d'observer par tout païs. Je ne sçauois improuver le désir que vous semblez avoir de passer jusque dans l'orient. Cela est digne de vous et bien de saison pour vostre aage. Je prie Dieu de vous y conduire en bonne et robuste santé, qui est bien requise à telle fatigue.

Le séjour que vous faictes à Rome me donne sujet de vous importuner de ce mot, en vous priant de vouloir vous informer par delà de la demeure de la *Signora* Anna Bergerotti, ceste excellente musicienne, que j'ay connue au service du Roy Très-Chrestien. Elle ²a depuis changé de qualité, mariée, dit-on, à quelque *Marchese*, dont je ne sçay pas le nom, mais le sien propre est si célèbre, que vous n'aurez point de peine à la trouver. Ce qui ayant réussi, je vous supplie de luy baiser les mains de ma part avec ³offre de mes très-humbles services, dont je l'asseure avec le mesme zèle qu'elle m'a tousjours veu dans l'estime de son rare mérite, que véritablement j'ay honoré comme je devois. Il me tarde ensuite de sçavoir l'estat de sa famille, si elle est accreue, si *Sua Signora madre*, la bonne femme, est encor en vie, s'ils se souviennent, tant soit peu, de moy, avec semblables circonstances, que j'attendray, s'il vous plaist, de vostre faveur, et que pour moy ⁴vous veuillez luy tesmoigner que par la grâce de Dieu, je suis tousjours dans la mesme vigueur qu'ils m'ont veu, et vous, Monsieur, m'avez laissé à vostre départ.

La gloire que vous avez d'approcher l'incomparable Reine de Suède est un bonheur que j'ay grande peine à ne vous envier. Peut-estre que ceste grande Princesse aura encor quelque souvenir de mon nom, s'il vous arrive d'en faire mention. En ce cas, je vous supplie, Monsieur, de tesmoigner à Sa Majesté que je vis tousjours dans la mesme admiration de ses hautes vertues | 656 | et dans la mesme soumission de recevoir l'honneur

1. <Monsieur Ruysch> autograaf.

2. <u>.

3. <ofre>.

4. <vous veuillez luy tesmoigner que> autograaf.

de ses gracieux commandementes, qu'elle ne sçauroit départir à homme du monde qui en fust plus sensible et plus glorieux ⁵que moy.

Il faut que je briseroy, Monsieur, de peur de donner encor dans d'autres pensées à vous élarger de mes comissions. Obligez-moy de croire qu'en toutes celles dont vous me trouverez capable pour vostre service, vous me verrez tousjours prest avec tesmoignes au réciproque avec combien d'affection je suis,

[etc.]

Vertaling

Aan de heer [Coenraad] Ruysch.

Den Haag, 25 maart 1675.

Mijnheer,

Wij allen vernemen met vreugde het welslagen van uw omzwervingen en leiden uit de manier waarmee u die aanpakt af, dat u niet anders terug zult keren dan beladen met fraaie zaken, die een nieuwsgierige en doortastende geest als de uwe in ieder land kan ontdekken. Ik zou de wens die u te kennen lijkt te geven om tot aan het Oosten te reizen niet kunnen afkeuren; het is een tocht u waardig en zeer geschikt voor [iemand van] uw leeftijd. Ik smeeek God u erheen te geleiden in goede en blakende gezondheid, die wel vereist is bij zo'n vermoeiende onderneming.

Uw verblijf in Rome geeft mij aanleiding u met dit korte briefje lastig te vallen, waarmee ik u wil vragen of u aldaar zou willen informeren naar de verblijfplaats van mevrouw Anna Bergerotti, deze voortreffelijke musicienne, die ik heb leren kennen [toen zij] in dienst [was] van de allerchristelijkste ⁶koning. Sindsdien heeft zij een andere hoedanigheid, getrouwd, naar men zegt, met een of andere ^Lmarkies^J, van wie ik de naam niet weet, maar haar eigen naam is zo beroemd, dat het u geen enkele moeite zal kosten haar te vinden. Wanneer dat u is gelukt, vraag ik u haar uit mijn naam de handen te kussen onder aanbieding van mijn nederige diensten, die ik haar verzeker met dezelfde inzet te betrachten als zij mij steeds heeft zien doen, in de achting die ik had voor haar zeldzame verdienste, die ik daadwerkelijk heb geëerd naar behoren. Vervolgens verlang ik ernaar te weten hoe het met haar gezin staat, of dit al uitgebreid is, of ^Lmevrouw haar moeder^J, deze goede vrouw, nog in leven is, of zij zich iets van mij, hoe weinig ook, herinneren, en soortgelijke gebeurtenissen die ik, alstublieft, aan uw goedgunstigheid zal overlaten, en dat u haar uit mijn naam wilt overbrengen dat ik door Gods genade nog immer even gezond ben als toen zij mij zagen, en u mij, bij uw vertrek, hebt gezien.

Het kost mij veel moeite u niet te benijden vanwege het geluk dat u ten deel valt door dichtbij de onvergelykelijke koningin [Christina] van Zweden te zijn. Wellicht heeft deze grote vorstin nog een herinnering aan mijn naam, als het zo uitkomt dat u deze kunt laten vallen. In dat geval verzoek ik u, mijnheer, haar mede te delen dat ik nog steeds dezelfde bewondering voor haar verheven kwaliteiten koester, en dezelfde onderwerping aan haar eervolle bevelen voel, die zij niet zou kunnen geven aan iemand in deze wereld die er gevoeliger voor, en trotser op zou zijn dan ik.

Ik moet hier afbreken, mijnheer, uit angst nog meer gedachten neer te schrijven die het aantal opdrachten aan u verder zouden vergroten. Weest u zo goed te geloven dat u, in alles waarin u mij capabel acht u van dienst te zijn, mij altijd bereid zult vinden op mijn beurt te getuigen met hoeveel toewijding ik ben,

[enz.]

5. <que moy> autograaf.

6. Lodewijk XIV.